

32003L0110

L 321/26

EUROPOS SĄJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

2003 12 6

TARYBOS DIREKTYVA 2003/110/EB**2003 m. lapkričio 25 d.****dėl pagalbos tranzito, susijusio su išsiuntimu oro transportu, atvejais**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnio 3 dalies b punktą,

atsižvelgdama į Vokietijos Federacinės Respublikos iniciatyvą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

kadangi:

- (1) Teikiant savitarpio pagalbą, susijusią su išsiuntimu, atsižvelgiama į bendrą tikslą užbaigti neteisėtą trečiųjų šalių piliečių, kurių atžvilgiu priimti sprendimai dėl išsiuntimo, gyvenimą valstybėje. Be to, visoms valstybėms narėms privalomos taisyklės padėtų užtikrinti teisinį tikrumą ir procedūrų suvienodinimą.
- (2) Išsiuntimas oro transportu tampa vis svarbesnis, siekiant nutraukti trečiųjų šalių piliečių gyvenimą valstybėje. Nepaisant valstybių narių pastangų pirmiausia naudotis tiesioginiais skrydžiais, ekonominiu požiūriu ar nesant pakankamai tiesioginių skrydžių gali reikėti naudotis jungiamaisiais skrydžiais per kitų valstybių narių tranzito oro uostus.
- (3) 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos rekomendacijoje dėl suderintų veiksmų ir bendradarbiavimo taikant išsiuntimo iš valstybės priemones ⁽¹⁾ ir 1998 m. balandžio 21 d. Vykdomojo komiteto sprendime dėl susitariančiųjų šalių bendradarbiavimo grąžinant užsieniečius oro transportu (SCH/Com-ex (98) 10) ⁽²⁾ jau atkreipiamas dėmesys į poreikį valstybėms narėms bendradarbiauti išsiunčiant trečiųjų šalių piliečius oro transportu.
- (4) Valstybių narių suverenitetas, ypač kalbant apie tiesioginę jėgos pavartojimą prieš trečiųjų šalių piliečius, kurie priešinasi išsiunčiami, turi likti nepaveiktas.
- (5) 1963 m. rugsėjo 14 d. Konvencija dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose (Tokijo konvencija), ypač dėl atsakingo orlaivio piloto įgaliojimų ir atsakomybės klausimų, turi likti nepasikeitusi.
- (6) Kalbant apie oro linijų instruktavimą dėl išsiuntimo, kurio metu palyda skiriama arba neskiriama, daroma nuoroda į 1944 m. gruodžio 7 d. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) konvencijos 9 priedą.

- (7) Valstybės narės turi įgyvendinti šią direktyvą deramai pripažindamos žmogaus teises ir pagrindines laisves, ypač 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvenciją dėl pabėgėlių statuso, su pakeitimais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu, ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją. Atsižvelgiant į galiojančius tarptautinius išpareigojimus, prašymai leisti tranzitą oro transportu neturėtų būti pateikiami arba tokie leidimai neturėtų būti suteikiami, jeigu trečiojoje paskirties ar tranzito valstybėje trečiosios šalies piliečiui grėstų nehumaniškas ar žeminantis elgesys, kankinimas ar mirties bausmė arba jeigu jo gyvybei ar laisvei grėstų pavojus dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų.
- (8) Priemonės, kurių reikia šiai direktyvai įgyvendinti, turėtų būti priimtos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽³⁾.
- (9) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir todėl ji nėra jai privaloma ar taikoma. Atsižvelgiant į tai, kad ši direktyva remiasi Šengeno *acquis* pagal Europos bendrijos steigimo sutarties trečiosios dalies IV antraštinės dalies nuostatas tiek, kiek ji taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kurie neatitinka arba nebeatitinka trumpalaikio buvimo sąlygų, taikomų valstybės narės teritorijoje remiantis Šengeno *acquis* nuostatomis, Danija pagal minėto protokolo 5 straipsnį per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai Taryba priims šią direktyvą, turi nuspręsti, ar ji ją įgyvendins savo nacionalinėje teisėje.
- (10) Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės atžvilgiu, ši direktyva yra Šengeno *acquis* nuostatų plėtojimas, kaip apibrėžta 1999 m. gegužės 18 d. Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės sudarytame susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinimo, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁴⁾, tiek, kiek ji taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kurie neatitinka arba nebeatitinka trumpalaikio buvimo sąlygų, taikomų valstybės narės teritorijoje remiantis Šengeno *acquis* nuostatomis, kurios priklauso 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant tą susitarimą ⁽⁵⁾ 1 straipsnio C punkte nurodytai sričiai.

⁽¹⁾ OL C 5, 1996 1 10, p. 3.⁽²⁾ OL L 239, 2000 9 22, p. 193.⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.⁽⁴⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.⁽⁵⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

- (11) Pagal Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos, pridamos prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius šios valstybės narės nedalyvauja priimančią šią direktyvą, todėl atsižvelgiant į to protokolo 4 straipsnį ji nėra joms privaloma ar taikoma.
- (12) Ši direktyva yra aktas, kuris remiasi Šengeno *acquis* arba yra kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šios direktyvos tikslas yra apibrėžti kompetentingų institucijų savitarpio pagalbos priemonės valstybių narių tranzito oro uostuose dėl išsiuntimo oro transportu su palyda arba be jos.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- a) „trečiosios šalies pilietis“ reiškia bet kurį asmenį, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės, Islandijos Respublikos ar Norvegijos Karalystės pilietis;
- b) „prašančioji valstybė narė“ reiškia valstybę narę, vykdančią sprendimą dėl trečiosios šalies piliečio išsiuntimo ir prašančią tranzito per kitos valstybės narės tranzito oro uostą;
- c) „valstybė narė, į kurią kreipiamasi“ arba „tranzito valstybė narė“ reiškia valstybę narę, per kurios tranzito oro uostą bus vykdomas tranzitas;
- d) „palyda“ reiškia visus asmenis iš prašančiosios valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio palydėjimą, įskaitant asmenis, atsakingus už sveikatos priežiūrą, ir vertėjus;
- e) „tranzitas oro transportu“ reiškia trečiosios šalies piliečio kelionę ir prirėkus lydėjimą per valstybės narės, į kurią kreipiamasi, oro uosto zoną išsiunčiant jį oro transportu.

3 straipsnis

1. Valstybė narė, norinti grąžinti trečiosios šalies pilietį oro transportu, patikrina, ar galima pasinaudoti tiesioginiu skrydžiu į paskirties valstybę.

2. Jeigu valstybė narė, norinti grąžinti trečiosios šalies pilietį, dėl pagrindų praktinių aplinkybių negali pasinaudoti tiesioginiu skrydžiu į paskirties valstybę, ji gali prašyti leisti tranzitą oro transportu per kitą valstybę narę. Iš esmės prašymas leisti tranzitą oro transportu nepateikiamas, jeigu taikant išsiuntimo priemonę valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teritorijoje reikia pakeisti oro uostą.

3. Neapribojant 8 straipsnyje išdėstytų išpareigojimų, valstybė narė, į kurią kreipiamasi, gali neleisti tranzito oro transportu, jeigu:

- a) trečiosios šalies pilietis pagal valstybės narės, į kurią kreipiamasi, nacionalinės teisės aktus yra kaltinamas padaręs baudžiamąjį nusikaltimą arba turi atlikti bausmę;
- b) tranzitas per kitas valstybes arba įleidimas į paskirties valstybę yra neįmanomas;
- c) taikant išsiuntimo priemonę valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teritorijoje reikia pakeisti oro uostą;
- d) prašomos pagalbos tam tikru momentu dėl praktinių priežasčių neįmanoma suteikti; arba
- e) trečiosios šalies pilietis kelia grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės saugumui, visuomenės sveikatai ar valstybės narės, į kurią kreipiamasi, tarptautiniams santykiams.

4. 3 dalies d punkte numatyto atveju valstybė narė, į kurią kreipiamasi, kuo skubiau informuoja prašančiąją valstybę narę apie datą, kuo artimesnę iš pradžių prašyti datai, kada galėtų būti suteikta pagalba vykdant tranzitą oro transportu, jei įvykdytos kitos sąlygos.

5. Valstybė narė, į kurią kreipiamasi, gali panaikinti jau išduotus leidimus vykti tranzitu oro transportu, jeigu vėliau paaiškėja aplinkybės, kaip apibrėžta 3 dalyje, pateisinančios atsisakymą leisti tranzitą.

6. Valstybė narė, į kurią kreipiamasi, nedelsdama praneša prašančiajai valstybei narei apie atsisakymą leisti tranzitą oro transportu ar tokio leidimo panaikinimą pagal 3 ar 5 dalį arba bet kurią kitą priežastį, dėl kurios tranzitas negalimas, ir paaiškina to priežastis.

4 straipsnis

1. Prašymą leisti tranzitą oro transportu su palyda arba be jos ir susijusių pagalbos priemonių pagal 5 straipsnio 1 dalį raštu pateikia prašančioji valstybė narė. Jis pateikiamas valstybei narei, į kurią kreipiamasi, kaip galima anksčiau, tačiau bet koku atveju ne vėliau kaip prieš dvi dienas iki tranzito. Šio termino gali būti nereikalaujama ypač skubiais ir tinkamai pagrįstais atvejais.

2. Valstybė narė, į kurią kreipiamasi, nedelsdama, per dvi dienas apie savo sprendimą praneša prašančiajai valstybei narei. Tinkamai pagrįstais atvejais šis terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 48 valandomis. Tranzitas oro transportu nepradedamas vykdyti tol, kol jo nepatvirtina valstybė narė, į kurią kreipiamasi.

Kai valstybė narė, į kurią kreipiamasi, nepateikia atsakymo per pirmoje pastraipoje nurodytą terminą, tranzitą galima pradėti vykdyti prašančiajai valstybei narei pateikus pranešimą.

Valstybės narės, remdamosi dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais ar priemonėmis, gali numatyti, kad tranzitą galima pradėti vykdyti prašančiajai valstybei narei pateikus pranešimą.

Valstybės narės praneša Komisijai apie trečiojo pastraipoje nurodytus susitarimus ar priemones. Komisija reguliariai praneša Tarybai apie tokius susitarimus ir priemones.

3. Pagal 1 pastraipą nagrinėjant prašymą formoje, kurią reikia naudoti prašant leisti ir leidžiant tranzitą oro transportu, pateikiama informacija remiantis priedu siunčiama valstybei narei, į kurią kreipiamasi.

Priemonės, kurių reikia priede pateiktam prašymui leisti tranzitą atnaujinti ir patikslinti, bei perdavimo būdai taikomi 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

4. Kiekvieno prašymo leisti tranzitą atveju prašančioji valstybė narė valstybei narei, į kurią kreipiamasi, pateikia priede numatytą išsamią informaciją.

5. Kiekviena valstybė narė paskiria centrinę instituciją, kuriai siunčiami 1 pastraipoje numatyti prašymai.

Centrinė institucija visiems atitinkamiems tranzito oro uostams nustato informacijos punktus, į kuriuos galima kreiptis tranzito operacijų metu.

5 straipsnis

1. Prašančioji valstybė narė imasi atitinkamų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad tranzitas būtų įvykdytas per kuo trumpiausią laiką.

Tranzitas įvykdomas daugiausiai per 24 valandas.

2. Atsižvelgdama į abipuses konsultacijas su prašančiąja valstybe nare pagal turimas sąlygas ir laikydamosi atitinkamų tarptautinių standartų, valstybė narė, į kurią kreipiamasi, suteikia visokeriopą pagalbą, reikalingą nuo orlaivio nusileidimo ir jo durų atidarymo iki tol, kol įsitikinama, kad trečiosios šalies pilietis išvyko iš valstybės. Tačiau b punkte nurodytais atvejais abipusių konsultacijų nereikia.

Šios pagalbos priemonės visų pirma yra:

- trečiosios šalies piliečio pasitikimas orlaivyje ir jo lydėjimas tranzito oro uosto teritorijoje, visų pirma iki jo jungiamojo skrydžio vietos;
- skubios sveikatos priežiūros suteikimas trečiosios šalies piliečiui ir prireikus jį lydinčiams asmenims;
- trečiosios šalies piliečio ir prireikus jį lydinčių asmenų išlaikymas;
- kelionės dokumentų gavimas, saugojimas ir perdavimas, ypač išsiuntimo be palydos atvejais;
- tranzito, kurio metu palyda neskiriama, atvejais prašančiosios valstybės narės informavimas apie trečiosios šalies piliečio išvykimo iš atitinkamos valstybės narės teritorijos vietą ir laiką;
- prašančiosios valstybės informavimas, jeigu trečiosios šalies piliečio gabenimo tranzitu metu įvyko rimtų incidentų.

3. Vadovaudamasi savo nacionaline teise, valstybė narė, į kurią kreipiamasi, gali:

- įkurdinti ir apgyvendinti trečiosios šalies piliečius saugioje vietoje;

- naudotis teisėtomis priemonėmis, kad sukliudytų trečiosios šalies piliečiui pasipriešinti gabenimui tranzitu ar nutrauktų tokį mėginimą.

4. Nepažeidžiant 6 straipsnio 1 dalies, tais atvejais, kai negalima užtikrinti tranzito įvykdymo, nepaisant pagal 1 ir 2 dalis suteiktos pagalbos, valstybė narė, į kurią kreipiamasi, prašančiajai valstybei narei paprašius ir su ja pasitarus, gali imtis visų būtinų pagalbos priemonių, kad tranzitas būtų tęsiamas.

Tokiais atvejais 1 pastraipoje nurodytas terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 48 valandomis.

5. Valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingos institucijos, atsakingos už priemonę, priima sprendimą dėl pagalbos, teikiamos pagal 2, 3 ir 4 pastraipas, pobūdžio ir apimtį.

6. Pagal 2 pastraipos b ir c punktus suteiktų paslaugų išlaidas padengia prašančioji valstybė narė.

Likusias išlaidas taip pat padengia prašančioji valstybė narė, jeigu jos yra faktinės ir kiekybiškai išreiškiamos.

Valstybės narės suteikia atitinkamą informaciją, susijusią su antroje pastraipoje nurodytų išlaidų kiekybinės išraiškos kriterijais.

6 straipsnis

1. Prašančioji valstybė narė įsipareigoja nedelsdama priimti trečiosios šalies pilietį, jeigu:

- leidimas gabeniti tranzitu oro transportu buvo atsiimtas arba panaikintas pagal 3 straipsnio 3 arba 5 dalį;
- trečiosios šalies pilietis tranzito metu be leidimo atvyko į valstybę narę, į kurią kreipiamasi;
- trečiosios šalies piliečio išsiuntimas į kitą tranzito valstybę ar paskirties valstybę arba įlaipinimas į jungiamąjį skrydį buvo nesėkmingas; arba
- tranzitas oro transportu negalimas dėl kitos priežasties.

2. Valstybė narė, į kurią kreipiamasi, padeda grąžinti šalies pilietį į prašančiąją valstybę narę 1 dalyje nurodytais atvejais. Prašančioji valstybė narė apmoka išlaidas, patirtas grąžinant trečiosios šalies pilietį.

7 straipsnis

1. Vykdamas tranzitą, lydinčių asmenų įgaliojimai apsiriboja būtina gintimi. Be to, nedalyvaujant tranzito valstybės narės teisėsaugos pareigūnams arba padedant teisėsaugos pareigūnams, lydintys asmenys gali imtis pagrįstų ir proporcingų veiksmų kilus tiesioginiam ir rimtam pavojui, kad būtų sukliudyta trečiosios šalies piliečiui pabėgti, sužaloti save ar trečiąjį asmenį arba padaryti žalos turtui.

Visais atvejais lydintys asmenys turi laikytis valstybės narės, į kurią kreipiamasi, teisės aktų.

2. Tranzito oro transportu metu lydintys asmenys nesinešioja ginklų ir dėvi civiliais drabužiais. Valstybės narės, į kurią kreipiamasi, prašymu jie pateikia tinkamas identifikavimo priemones, įskaitant tranzito valstybės narės išduotą leidimą vykti tranzitu arba, kai taikoma, 4 straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą.

8 straipsnis

Ši direktyva nepažeidžia įsipareigojimų, kylančių iš 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių statuso, su pakeitimais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu, iš tarptautinių žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijų bei tarptautinių konvencijų dėl asmenų ekstradicijos.

9 straipsnis

1. Komisijai padeda Komitetas.
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra vienas mėnuo.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

10 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2005 m. gruodžio 6 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

11 straipsnis

1998 m. balandžio 21 d. Vykdomojo komiteto sprendimas dėl Susitariančiųjų Šalių bendradarbiavimo grąžinant užsieniečius oro transportu (SCH/Com-ex (98) 10) panaikinamas.

12 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

13 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms pagal Europos bendrijos steigimo sutartį.

Priimta Briuselyje, 2003 m. lapkričio 25 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. TREMONTI

PRIEDAS

- I. Prašymas leisti tranzitą, susijusį su išsiuntimu oro transportu
(pagal 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvos 2003/110/EB dėl pagalbos tranzito, susijusio su išsiuntimu oro transportu, atvejais 4 straipsnį (OL L 321, 2003 12 6, p. 26))

(Prašymą pateikęs padalinys) Institucija: Adresas: 	Vieta/Data:
	Telefonas/faksas/el. paštas:
	Pareigūno pavardė, vardas:
	Parašas:

(Prašymą pateikęs padalinys) Institucija: Adresas:

Bendra informacija apie trečiosios šalies pilietį, dėl kurio pateiktas prašymas leisti tranzitą

Prašymo Nr.	Pavardė	Vardas	Lytis	Gimimo data	Gimimo vieta	Pilietybė	Kelionės dokumento Nr./rūšis/galiojimo laikas	Trečiosios šalies išduotų vizų skaičius (jei būtina)
1								
2								

Išsami informacija apie skrydį

Skrydžio Nr.	Iš	Išvykimo data	Laikas	Į	Atvykimo data	Laikas

Konkreči informacija

Ar trečiosios šalies pilietis vyksta su palyda?	☐ taip ☐ ne	Pavardės, vardai ir pareigos: _____ _____ _____
Ar rekomenduojama policijos palyda oro uoste?	☐ taip ☐ ne	
Ar reikalinga sveikatos priežiūra?	☐ taip ☐ ne	Jei taip, nurodyti: _____ _____ _____
Ar sergama atpažįstamomis užkrečiamomis ligomis? (*)	☐ taip ☐ ne	Jei taip, nurodyti: _____ _____ _____
Ar buvo ankstesnių mėginimų išsiųsti?	☐ taip ☐ ne	Jei taip, nurodyti priežastis: _____ _____ _____

Kitos pastabos

NB. Kai buvo pateiktas prašymas, nebuvo žinoma jokių priežasčių, dėl kurių nebūtų leidžiamas tranzitas pagal Direktyvos 2003/110/EB 3 straipsnio 3 ir 5 dalis.

Padalinio, į kurį kreipiamasi, sprendimas

Tranzitas leidžiamas.	☐
Tranzitas neleidžiamas.	☐
Pagrindas: _____ _____	

(Pavardė, vardas/Parašas/Data)	

(*) Ši informacija pateikiama pagal taikomą nacionalinę ar tarptautinę teisę.